

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 28. 12. 195

Časová verzia predpisu účinná od: 23.12.2015

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

191.

Zákon zmenkový a šekový

zo dňa 20. decembra 1950.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Čl. I.

ZMENKA.

Prvá časť.

CUDZIA ZMENKA.

Prvý diel.

VYSTAVENIE A FORMA CUDZEJ ZMENKY.

§ 1.

Cudzia zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný príkaz zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. meno toho, kto má platiť (zmenečníka);
4. údaj sročnosti;
5. údaj miesta, kde sa má platiť;
6. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
7. dátum a miesto vystavenia zmenky;
8. podpis vystaviteľa.

§ 2.

(1) Listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako cudzia zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch.

(2) O zmenke, v ktorej nie je údaj sročnosti, platí, že je sročná na videnie.

(3) Ak niet osobitného údajja, platí, že miesto uvedené pri mene zmenečníka je platobným miestom a zároveň miestom bydliska zmenečníka.

(4) Ak sa v zmenke neudáva miesto vystavenia, platí, že bola vystavená v mieste uvedenom pri mene vystaviteľa.

§ 3.

(1) Zmenka môže znieť na vlastný rad vystaviteľa.

(2) Vo zmenke môže byť udaný ako zmenečník sám vystaviteľ.

(3) Zmenku možno vystaviť na účet tretej osoby.

§ 4.

Zmenku možno urobiť sročnou u tretej osoby, a to buď v mieste bydliska zmenečníka, alebo v inom mieste.

§ 5.

(1) Vo zmenke sročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

(2) Úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

(3) Úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

§ 6.

(1) Ak je zmenková suma udaná ako slovami, tak aj číslami a ak sa tieto údaje neshodujú, platí suma vyjadrená slovami.

(2) Ak je zmenková suma udaná niekoľko ráz slovami alebo niekoľko ráz číslami a ak sa tieto údaje neshodujú, platí suma najmenšia.

§ 7.

Ak sú na zmenke podpisy osôb, ktoré sa nemôžu zmenečne zaväzovať, podpisy nepravé, podpisy vymyslených osôb alebo podpisy, ktoré z nejakého iného dôvodu nezaväzujú osoby, ktoré sa na zmenku podpísaly alebo v mene ktorých bola zmenka podpísaná, nemá to vplyv na platnosť záväzkov ostatných osôb na nej podpísaných.

§ 8.

Kto sa podpíše na zmenku ako zástupca osoby, za ktorú nie je oprávnený konať, je sám zmenečne zaviazaný, a ak zaplatí, má tie isté práva, aké by mala osoba, za ktorú podľa svojich údajov konal. To platí aj o zástupcovi, ktorý prekročil medze svojho oprávnenia.

§ 9.

(1) Vystaviteľ zodpovedá za prijatie a zaplatenie zmenky.

(2) Svoju zodpovednosť za prijatie môže vystaviteľ vylúčiť; každá doložka, ktorou vylúči svoju zodpovednosť za zaplatenie, platí za nenapísanú.

§ 10.

Ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietť majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboly dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky prevínil hrubou nedbanlivosťou.

Druhý diel.
INDOSAMENT.

§ 11.

(1) Každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

(2) Ak pojal vystaviteľ do zmenky slová „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

(3) Zmenku možno indosovať (previesť rubopisom) aj na zmenečníka, nech prijal zmenku alebo nie, na vystaviteľa alebo na každú inú zmenečne zaviazanú osobu. Tieto osoby môžu zmenku ďalej indosovať.

§ 12.

(1) Indosament musí byť bezpodmienečný. Akákoľvek podmienka, od ktorej bol urobený závislý, platí za nenapísanú.

(2) Čiastočný indosament je neplatný.

(3) Ak znie indosament na majiteľa, platí za nevyplnený.

§ 13.

(1) Indosament treba napísať na zmenku alebo na list s ňou spojený (prívesok). Musí ho podpísať indosant (kto zmenku rubopisom prevádza).

(2) V indosamente nemusí byť udaný indosatár (na koho sa zmenka rubopisom prevádza); indosament môže pozostávať aj len z podpisu indosanta (nevyplnený indosament, blankoindosament). V poslednom prípade musí byť indosament, aby bol platný, napísaný na rub zmenky alebo na prívesok.

§ 14.

(1) Indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

(2) Ak ide o blankoindosament, môže majiteľ:

- a) vyplniť indosament vo svojom mene alebo v mene niekoho iného;
- b) indosovať zmenku ďalej blankoindosamentom alebo na určitú osobu;
- c) odovzdať zmenku tretej osobe bez vyplnenia blankoindosamentu a bez indosácie zmenky.

§ 15.

(1) Ak tu niet opačnej doložky, indosant zodpovedá za prijatie a zaplatenie zmenky.

(2) Indosant môže zakázať ďalšiu indosáciu zmenky; v tomto prípade nezodpovedá tým, na ktorých bola zmenka ďalej indosovaná.

§ 16.

(1) O tom, kto má zmenku v rukách, platí, že je oprávneným majiteľom, ak preukáže svoje právo nepretržitým radom indosamentov, a to aj vtedy, ak posledný z nich je blankoindosament.

Prečiarknuté indosamenty platia pritom za nenapísané. Ak nasleduje po blankoindosamente ďalší indosament, platí, že podpisovateľ tohto indosamentu nadobudol zmenku blankoindosamentom.

(2) Ak niekto príde o zmenku akýmkoľvek spôsobom, nie je nový majiteľ, ktorý preukáže svoje právo spôsobom uvedeným v odseku 1, povinný zmenku vydať, okrem ak ju nadobudol zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou neobstaranosťou.

§ 17.

(1) Kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

(2) V konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti) odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

§ 18.

(1) Ak obsahuje indosament doložku „hodnota na vybranie“, „na inkaso“, „in prokúra“ alebo inú doložku vyjadrujúcu len zmocnenie, môže majiteľ vykonať všetky práva zo zmenky, môže ju však previesť len ďalším zmocňovacím indosamentom.

(2) Osoby zmenečne zaviazané môžu v tomto prípade robiť majiteľovi len také námietky, ktoré by mohli robiť indosantovi.

(3) Zmocnenie obsiahnuté v zmocňovacom indosamente nezaniká ani smrťou zmocniteľa, ani stratou jeho spôsobilosti na právne úkony.

§ 19.

(1) Ak obsahuje indosament doložku „hodnota na zabezpečenie“, „hodnota v zálohu“ alebo inú doložku vyjadrujúcu založenie, môže majiteľ vykonať všetky práva zo zmenky; jeho indosament má však len účinok zmocňovacieho indosamentu.

(2) Osoby zmenečne zaviazané nemôžu robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na ich vlastných vzťahoch k indosantovi, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

§ 20.

(1) Indosament po sročnosti zmenky má rovnaké účinky ako indosament pred sročnosťou. Ale ak bola zmenka indosovaná až po proteste pre neplatenie alebo po uplynutí lehoty na protest, má indosament len účinky obvyčajného postúpenia.

(2) Dokiaľ sa nepreukáže opak, predpokladá sa, že nedatovaný indosament bol na zmenku napísaný pred uplynutím lehoty na protest.

Tretí diel.
PRIJATIE ZMENKY.

§ 21.

Majiteľ zmenky alebo aj ten, kto zmenku má len v rukách, môže ju až do sročnosti predložiť zmenečníkovi v mieste jeho bydliska na prijatie.

§ 22.

(1) Vystaviteľ môže v každej zmenke ustanoviť buď s určením lehoty, alebo bez neho, že zmenka sa musí predložiť na prijatie.

(2) Vystaviteľ môže zakázať v zmenke jej predloženie na prijatie, ak nejde o zmenku splatnú u tretej osoby alebo v inom mieste než v mieste bydliska zmenečníka, alebo ktorá je vystavená na určitý čas po videní.

(3) Vystaviteľ môže tiež ustanoviť, že zmenku neslobodno predložiť na prijatie pred určitým dňom.

(4) Ak vystaviteľ nezakáže predložiť zmenku na prijatie, môže každý indosant buď s určením lehoty, alebo bez neho ustanoviť, že zmenka sa musí predložiť na prijatie.

§ 23.

(1) Zmenka vystavená na určitý čas po videní musí sa predložiť na prijatie do jedného roku od dáta vystavenia.

(2) Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu.

(3) Indosanti môžu skrátiť tieto lehoty.

§ 24.

(1) Zmenečník môže žiadať, aby predloženie zmenky na prijatie sa ešte opakovalo v deň nasledujúci po prvom predložení. Účastníci len vtedy sa môžu dovolávať toho, že tejto žiadosti sa nevyhovelo, ak bola poznačená v proteste.

(2) Majiteľ nie je povinný zmenku, predloženú na prijatie, ponechať v rukách zmenečníka.

§ 25.

(1) Prijatie sa píše na zmenku. Vyjadruje sa slovom „prijaté“ alebo iným slovom rovnakého významu; podpíše ho zmenečník. Holý podpis zmenečníka na líci zmenky platí za prijatie.

(2) Ak je zmenka sročná v určitý čas po videní alebo ak ju treba podľa osobitnej doložky predložiť na prijatie v určenej lehote, musí sa prijatie datovať dňom, ktorého sa stalo, okrem ak majiteľ žiada, aby sa uviedol deň predloženia. Ak nie je prijatie datované, musí majiteľ, aby si zachoval svoje postihové práva proti indosantom a vystaviteľovi, dať toto opomenutie zistiť včas protestom.

§ 26.

(1) Prijatie musí byť bezpodmienečné; zmenečník ho však môže obmedziť na časť zmenkovej sumy.